

Bruselj, 23. junij 2021
(OR. en)

10100/21

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0228 (COD)

TRANS 424
FIN 504
CADREFIN 321
POLGEN 110
ENER 297
TELECOM 270
COMPET 508
MI 498
ECO 68
CODEC 954

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	15. junij 2021
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2021) 309 final
Zadeva:	SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi s stališčem Sveta o sprejetju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2021) 309 final.

Priloga: COM(2021) 309 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 15.6.2021
COM(2021) 309 final

2018/0228 (COD)

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

**stališčem Sveta o sprejetju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi
instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU)
št. 283/2014**

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu s členom 294(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije

v zvezi s

**stališčem Sveta o sprejetju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi
instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU)
št. 283/2014**

1. OZADJE

Datum predložitve predloga Evropskemu parlamentu in Svetu (dokument COM(2018) 438 final – 2018/0228 COD):	6. junij 2018
Datum mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora:	19. september 2018
Datum mnenja Odbora regij:	10. oktober 2018
Datum stališča Evropskega parlamenta v prvi obravnavi:	17. april 2019
Datum predložitve spremenjenega predloga:	9. junij 2021
Datum sprejetja stališča Sveta:	14. junij 2021

2. CILJ PREDLOGA KOMISIJE

Instrument za povezovanje Evrope (IPE) je eden od instrumentov financiranja v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027. Splošni cilj IPE je razviti in posodobiti vseevropska omrežja na področju prometa, energije in digitalne tehnologije ter olajšati čezmejno sodelovanje na področju energije iz obnovljivih virov.

Na področju prometa je cilj IPE prispevati k dokončanju jedrnega vseevropskega prometnega omrežja do leta 2030 in celovitega omrežja do leta 2050. Instrument za povezovanje Evrope podpira tudi posodobitev omrežja TEN-T, zlasti vzpostavitev infrastrukture za alternativna goriva in digitalizacijo prometa. Poleg tega se bodo v okviru IPE izvajali civilno-vojaški prometni projekti z dvojno uporabo.

Na področju energetike je poudarek na prispevanju k razvoju vseevropskih energetskega omrežij, k nadaljnjemu povezovanju notranjega trga energije in interoperabilnosti omrežij prek meja in sektorjev ter na olajševanju čezmejnega sodelovanja na področju obnovljivih virov energije in omogočanju razogljičenja z vključevanjem obnovljivih virov energije.

Kar zadeva digitalno področje, je namen IPE prispevati k uvedbi varnih in zanesljivih zelo visokozmogljivih digitalnih omrežij in sistemov 5G ter k večji odpornosti in zmogljivosti digitalnih hrbteničnih omrežij v skladu s cilji evropske digitalne povezanosti do let 2025 in 2030.

3. PRIPOMBE K STALIŠČU SVETA

Stališče Sveta v prvi obravnavi, sprejeto 14. junija 2021, podpira glavne cilje predloga Komisije. Med najpomembnejšimi spremembami v primerjavi s predlogom Komisije so:

Proračunski elementi, stopnje sofinanciranja

Vključene so bile nove določbe v povezavi s sklepi Evropskega sveta z dne 21. julija 2020 v zvezi s posebno podporo iz razdelka 1(2) o evropskih strateških naložbah za dokončanje manjkajočih večjih čezmejnih železniških povezav med kohezijskimi državami. Komisija lahko podpre te določbe.

Komisija lahko sprejme določbe o dodelitvi sredstev za kohezijo, ki določajo datume konca uporabe določenih pragov: (1) za države članice, katerih bruto nacionalni dohodek (BND) na prebivalca po standardih kupne moči in izračunan na podlagi podatkov Unije za obdobje 2015–2017 znaša manj kot 60 % povprečnega BND na prebivalca v EU-27, se 70 % od 70 % zneska, ki so ga prerazporedile v IPE, zagotavlja do 31. decembra 2024; (2) do 31. decembra 2025 skupni znesek, dodeljen za ukrepe v kohezijski državi članici, ne presega 170 % deleža te države članice v skupnem znesku, prerazporejenem iz Kohezijskega sklada.

Komisija lahko sprejme spremembo okvirnih odstotkov dodeljenih sredstev za kohezijo, ki določa, da se bo 85 % sredstev uporabilo za ukrepe za učinkovita, medsebojno povezana in multimodalna omrežja, 15 % sredstev pa za ukrepe za pametno, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost.

Vključena je bila določba v prometnem sektorju, ki določa prag v višini do 10 % splošnih sredstev, ki se lahko uporabijo za operacije mešanega financiranja. Vključena je bila določba, ki določa, da se sredstva za kohezijo ne uporabljajo za operacije mešanega financiranja. Določbe dopuščajo prožnost, zato lahko Komisija sprejme te spremembe.

Vključen je bil prag, ki določa, da se do 15 % celotnega proračuna energetskega sektorja razdeli čezmejnem projektom na področju obnovljivih virov energije z možnostjo povečanja do 20 %. Komisija lahko sprejme to spremembo.

Določen je bil prag, da se lahko za tehnično in upravno pomoč porabi do 1 % celotnega proračuna. Komisija lahko to spremembo sprejme.

Za prometni sektor so bile vključene naslednje spremembe stopenj sofinanciranja: za splošna sredstva so bili vključeni ukrepi za podporo celinskih plovnih poti in železniške interoperabilnosti ter ukrepi za prilagoditev prometne infrastrukture za namene kontrole na zunanjih mejah Unije z možnostjo prejemanja višje stopnje sofinanciranja, in sicer 50 %. Za ukrepe v zvezi z dokončanjem manjkajočih večjih čezmejnih železniških povezav med kohezijskimi državami članicami najvišja stopnja sofinanciranja znaša 85 %. Določena stopnja sofinanciranja za civilno-obrambne projekte za dvojno uporabo znaša do 50 %. Najvišja stopnja sofinanciranja za sredstva za kohezijo ne presega 85 %. Za splošna sredstva in sredstva za kohezijo je bila vključena možnost povečanja stopnje sofinanciranja za 5 % za projekte, ki jih izvajajo integrirane upravljalvske strukture, vključno s skupnimi podjetji. Za ukrepe, ki se izvajajo v najbolj oddaljenih regijah, se je najvišja stopnja sofinanciranja za

prometni, energetski in digitalni sektor povečala na največ 70 %, za ukrepe, ki se izvajajo v okviru programov s sinergijskim učinkom, pa se lahko stopnja sofinanciranja poveča za 10 %. Komisija lahko sprejme te spremembe.

Upravičenost

Razširjen je bil obseg upravičenosti ukrepov v prometnem sektorju. Na jedrnem omrežju TEN-T so bile vključene povezave z letališči. Na jedrnem omrežju TEN-T so bila vključena pomorska pristanišča in pristanišča na celinskih plovnih poteh ter sestavni deli celovitega omrežja v državah članicah, ki nimajo kopenske meje z drugo državo članico. Komisija lahko sprejme te spremembe.

Vključen je bil nov člen o prilagoditvi omrežja TEN-T za civilno-obrambno dvojno uporabo, ki določa zahteve za upravičenost ukrepov, ki prispevajo k razvoju infrastrukture za dvojno uporabo, in vključuje izvedbeni akt, ki določa zahteve glede infrastrukture za dvojno uporabo. Vključena je bila določba, ki Komisiji omogoča, da zahteva prerazporeditev iz sredstev za vojaško mobilnost v splošna sredstva, če obstajajo neporabljena sredstva. Komisija lahko sprejme te spremembe.

Spremenjen je bil okvirni seznam koridorjev jedrnega prometnega omrežja in čezmejnih povezav v celovitem omrežju. Komisija lahko sprejme te spremembe.

Vključena je bila določba, ki določa, da so stroški, povezani z nakupom zemljišč, upravičeni do sredstev za kohezijo le v skladu z uredbo o skupnih določbah. Komisija lahko sprejme to spremembo.

Vključena je bila nova določba o možnosti sofinanciranja mehanizma Unije za financiranje obnovljivih virov energije. Komisija lahko sprejme to spremembo.

Vključena je bila nova klavzula o kibernetiki varnosti za digitalni sektor. Določa, da so lahko razpisi za zbiranje predlogov in javni razpisi za vse ali nekatere ukrepe v okviru posebnih ciljev, določenih za digitalni sektor, iz ustrezno utemeljenih varnostnih razlogov omejeni na subjekte, ki imajo sedež v državi članici ali se zanje šteje, da ga imajo, ter so pod neposrednim ali posrednim nadzorom držav članic ali njihovih državljanov. Komisija lahko podpre to spremembo.

Načrtovanje programov, nepovratna sredstva, upravljanje sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev

Vključena je bila nova določba o delovnih programih, ki določa, da bodo prvi delovni programi zajemali razpise, njihove teme in okvirni proračun za prva tri leta ter prihodnji okvir za preostalo obdobje. Komisija lahko sprejme to spremembo.

Za energetski sektor je bila vključena določba o projektih skupnega interesa in posebnih ciljih za medsebojne povezave in sinhronizacijo elektroenergetskih sistemov z omrežji EU. Komisija lahko sprejme to spremembo.

Podrobneje je bila opredeljena določba o odobritvi s strani držav članic s predložitvijo predlogov. Vključena je bila nova določba, ki omogoča izvedbo postopka izbire projektov v dveh fazah. Seznam meril za dodelitev, ki jih mora Komisija upoštevati, kolikor je to ustrezno, je bil razširjen. Vključen je bil nov člen o dodelitvi finančne pomoči Unije, ki določa, da se odločitve o izbiri sprejmejo z izvedbenimi akti, in določa dodatne obveznosti za izvajanje sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev. Komisija lahko sprejme te spremembe.

Ohranjena je bila določba, ki omogoča, da se ukrepi, ki jim je bil podeljen pečat odličnosti,

sofinancirajo iz Kohezijskega sklada. Komisija lahko to določbo sprejme.

4. ZAKLJUČEK

Doseženi dogovor na splošno ohranja cilje prvotnega predloga Komisije, saj ohranja raven ambicij in omogoča prožnost, potrebno za izvajanje IPE. Komisija sprejema stališče Sveta.

Svet Evropske unije in Evropska komisija sta se dogovorila o skupni izjavi o izvajanju instrumenta za povezovanje Evrope za obdobje 2021–2027 (v prilogi).

Priloga:

„Skupna izjava Sveta Evropske unije in Evropske Komisije o izvajanju instrumenta za povezovanje Evrope za obdobje 2021–2027.“

V skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 21. julija 2020 Svet in Komisija opozarjata, da se bo pri izvajanju Instrumenta za povezovanje Evrope za obdobje 2021–2027 iz zneska, določenega v točki (a)(i) člena 4(2) uredbe o IPE, uporabil znesek v višini 1 384 000 000 EUR (v cenah iz leta 2018) za dokončanje manjkajočih večjih čezmejnih železniških povezav med državami članicami, ki so upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada.“